

ميلاد امام حسن عسکری (عليه السلام)

<"xml encoding="UTF-8?">

ولادت امام عسکری عليه السلام

اغلب تاريخ نويسان معتقدند امام عسکری عليه السلام در سال 232 ق در شهر مدينه چشم به جهان گشود و هنوز چندسالی از عمر مبارکش نمی گذشت که به همراه پدر بزرگوارش امام هادی عليه السلام از مدينه به سامرا تبعيد شد و در مرکز عسکر (لشکرگاه) تحت نظارت مأموران خليفه ساکن شد. آن حضرت و پدر بزرگوارشان به مناسبت اين که در محل استقرار لشکريان حکومت ناگزير به سکونت شده بودند، عسکريين عليه السلام (دو عسکری) لقب يافته اند.

دوران امامت حضرت عسکری عليه السلام

امام يازدهم در سال 254 ق، به دنبال شهادت امام هادی عليه السلام و در حالی که بيش از 22 سال از عمر مبارک آن حضرت سپری نشده بود، منصب امامت را عهده دار شدند و حدود شش سال يعني تا 26 سالگی به ارشاد و هدايت مردم مشغول بودند. آن حضرت سرانجام در هشتم ربیع الاول سال 260 ق به دسيسه معتمد عباسی و در شهر سامرا به شهادت رسیدند و جنازه مطهرشان در کنار مرقد منور پدر بزرگوارشان امام هادی عليه السلام به خاک سپرده شد که ميعادگاه شيعيان جهان است و عاشقان ولايت چون پروانه به دور شمع وجودش می چرخد.

طلوع فرخنده

نسیم سحری، جان مایه عشق را به گستره خاک بخشید. آبخاری از نور، از خنده های شادمانه خورشید، به میهمانی زمین آمد. دریچه ای از شادی بر دل ها گشوده شد و تَرَم شکفتن نوگلی معطر، در باغستان توحید، دل ها را مفتون و مجذوب خویش ساخت. امام حسن عسکری علیه السلام روح حماسه، چکاد بلند آفتاب، چهره روشن ایستادگی، سیمای بلند فرزangi، پگاه پرتبسم ایمان، چراغ دار راه انسان، طلیعه خورشید صداقت و صفا، راه بان فتوت و مردی، یاور ستمدیدگان و محرومان، پاسدار ایمان و آرمان، مدافع حریم مهر نبوی، تداوم بخش راه عدل علوی علیه السلام، و رسواگر دشمنان اسلام مصطفوی است. اینک در سال یادِ میلاد خجسته آن مولا، سلامی صمیمی و سرشار از گل و باران، بر ساحت آن مرهم زخم های خسته دلان می فرستیم و به شما گرامیان به مناسبت این طلوع فرخنده، تهنیت و شادباش می گوئیم.

خورشید یازدهم

اماما! خورشید عدالت را تو پروریده ای. مژده دیرپایی صالحان تویی. شکوه عارفانه ایمان تویی. این تویی که در یک پگاه آفتابین، بر بلندای زمانه می ایستی و به هیئت آن منجی می نگری که دست مهربانش همه شمشیرهای ستم را می شکند و آفتاب وجودش، یخ تاریخ را آب می کند؛ هر رنگ تیره و تار را از چهره جهان می زداید و بر گیسوان زمین گل برکت و عدالت و ایمان می زند. سلام بر تو و بر فرزندت حضرت موعود. هم او که می آید تا خدا را تفسیر، عشق را تکثیر، و محبت را تقسیم کند. می آید تا به دادخواهی ستمدیدگان، بیرق عدالت را بر دوش گیرد. خورشید یازدهم! ما هرروز با سبدي دعا به استقبال فرزندت می رویم و در آینه قنوت قلبمان زیارتش می کنیم و بر ضریح چشمانش دخیل می بندیم تا شاهد رویش سبز لحظه ظهورش باشیم. آری، عدالت، پاره ای از تن توست - ای امام عسکری - و جهان لحظه شمار گل آرایي فرزند تو. اینک بر تو و بر آن خورشید، بر تو و بر آن گل غایب، بر تو و بر نایب بر حق آن غایب، سلامی بی کرانه نثار باد!

مژده طلوع

تو سبزترینی به دیده من! وقتی که می خواهم بر آینه یادها بوسه زنم، صبورانه و پرشکيب می آیی و بر بام بلند تاریخ می ایستی. نسیم، نغمه محمدی می سرايد تا طلوع تو را به خورشید مژده دهد. آفتاب هم چهره می پوشاند از شرم دیدار. به شاعران می گویم تو را بسرایند؛ هیچ یک ابهت تو را بر نمی تابند و در ابتدای کلام در می مانند. شاعر سپیده دمان، از راه می رسد، بر دو زانوی ادب می نشیند. کتاب نام نیکویت را ورق می زند. سوره «والشمس» رویت را تلاوت می کند و به آیه «واللیل» گیسویت سوگند یاد می کند که سپیدتر از تو ندیده است.

فجر هم که از راه می رسد، در برابر نور تو رنگ می بازد. تو آن زیباترینی که در سپیده دمی روشن، به خاک، مفهومی آسمانی بخشیدی. سلام بر تو و بر آن دقایقی که از نام مقدّست معطر شد. سلام بر تو و بر آن دقایقی که به نماز ایستادی ای امام عسکری.

فخر وجود

ای آفتاب مهر تو، روشنگر وجود در پیشگاه حکم تو، ذرات در سجود	ای شاه عسکری لقب ای فاطمی نسب! آن را که نیست مهر تو از زندگی چه سود؟
قرآن ناطقی، تو قرآن پاک را الحق مفسّری ز تو شایسته تر نبود	قربان دیده ای که به بزم تو فاش دید جای قدوم عیسی و موسی و شیت و هود
مدح شما ز عهده مردم برون بود ای خاندان پاک که یزدان تان ستود	از نعمت ولای شما، خاندان وحی منت نهاد بر همگان، خالق ودود

ای پور هادی ای حسن عسکری، ز لطف بپذیر از «مؤید» دل خسته، این درود

ماه سامرا

ای که خورشید فلک محو لقای تو بُود ماه را روشنی از نور و ضیای تو بُود	معدن جود و سخایی تو که از فرط کرم دوجهان، ریزه خورخوان عطای تو بُود
نسبت قامتِ سرو تو، به طوبی ندهم زان که طوبی، خجل از قدّ رسای تو بُود	در جوار تو، زحق خواهش جتّ نکنم جتّ ما، به خدا، صحن و سرای تو بُود

تو ظهور پسر خویش طلب کن ز خدا چون که مقبول خداوند، دعای تو بُود

فضایل اخلاقی امام عسکری علیه السلام

امام حسن عسکری علیه السلام در همه صفات پسندیده انسانی و اخلاق و فضایل درحد کمال بوده است. آن امام والا مقام در عصر خویش بزرگوارترین، عابدترین و محترم ترین افراد به شمار می رفته و دارای اندیشه بلند، زبانی گویا و پرجاذبه و برخوردار از اخلاق نیک بوده اند. امام یازدهم شیعیان با مردم بسیار مهربان، و نسبت به ضعیفان و افراد تهی دست بسیار بخشنده بودند. او سالار قبیله ایثار، پیشوای مستضعفانِ خاک و مسجود فرشتگان افلاک بود. سلام سوخته دلانِ عطشان بر آن امام همام باد!

ویژگی های شخصیتی امام علیه السلام

امام حسن عسکری علیه السلام در کلیه صفات و ویژگی های مثبت شخصیتی زبانزد عام و خاص بود. در این میان شجاعت و صلابت روحی، قوت قلب، و جرأت و شهامت، از ویژگی های شخصیتی ایشان به شمار می آید. آن بزرگوار به همه انسان ها عشق می ورزید و همواره با آنان به نیکی و احسان رفتار می کرد. بدین جهات بود که نگاهش تا اعماق جان نفوذ می کرد و چون پناهی مطمئن برای بی پناهان و امید ناامیدان بود. امام حسن عسکری علیه السلام در سختی ها یاور شیعیان بود و در عبور از گذرگاه های سخت و پرپیچ و خم، هم چون چراغی روشنگر راه.

نمودار خلوص و پاکی

امام حسن عسکری علیه السلام سرچشمه ایمان و جلوه ای از نور الهی بود. در سیمای تابناکش نور عشق و ایمان خانه داشت و در رازونیز شبانه اش با پروردگار خلوص و پاکی موج می زد. پیشوای یازدهم ما به عبادت، تهجد، و نماز شب بسیار اهمیت می داد، به طوری که هیچ گاه آن را ترک نمی کرد. همین که پاسی از شب می گذشت از خواب بر می خاست، وضو می گرفت، و به رازونیز با پروردگار متعال می پرداخت.

صداقت کلام و صفای باطن امام علیه السلام

امام حسن عسکری علیه السلام با وجود پربركتش، زندگی را با تمام زیبایی ها معنا می کرد. صفای باطنش، صداقت کلامش و دستان پر محبتش، به قلب ها گرمی می بخشید و نیروی پایداری و مقاومت می داد. آن روزها، با وجود امام عسکری علیه السلام، زندگی معنای دیگری داشت. توفان حوادث در برابر اراده استوارش، به نسیمی زندگی بخش بدل می شد و انبوه مشکلات با کلام آرام و اطمینان بخش او به کنار می رفت. آرامش و استواری او قلب ها را آرام می کرد و بر زخم های دیرینه شیعیان مرهم می نهاد. چون صخره ای نفوذناپذیر، از دسترس فرومایگان به دور بود و به بلندای عزت و مردانگی اش خس و خار را راهی نبود.

در مسیر تربیت مردم

امامان پاک، هم چون پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله وسلم پیوسته در تعلیم و تربیت مردم می

کوشیدند. آنان، در تمامی اوقات به راهنمایی و تربیت مردم پایبند بودند. رفتار و گفتار و معاشرت و حتی هرگونه از زندگی روزمره آنان، آموزشگر کسانی بود که با آنان تماس داشتند. هرکس در هر وقت با آنان می نشست برایش ممکن بود که از اخلاق و دانش آنان بهره مند شود و اگر سؤالی داشت، می توانست مطرح کند و پاسخ آن را بشنود. امام حسن عسکری علیه السلام یکی از این مربیان الهی بود که همواره با رفتار و گفتار خویش نکته های پندآموز و نغز به پیروان راستین خویش، و حتی دشمنان اهل بیت علیهم السلام ، می آموخت. آری، شخصیت آن حضرت چنان بود که دوست و دشمن را تحت تأثیر قرار می داد و تحوّل عمیق در افکار و اعمال مردم پدید می آورد.

سخنان آرامش بخش امام علیه السلام

امام حسن عسکری علیه السلام الگوی محبت و آرامش است؛ زیرا محبت، با او معنا می گرفت و در نگاهش موج می زد و از دستان پرمهرش جاری می شد و گونه های یخ زده را شوق زندگی می داد. وقتی یاران امام علیه السلام از سختی ها به جان می آمدند و زمانی که شیعیان تمام درها را به روی خود بسته می یافتند، کلمات گوهربار امام یازدهم، آرامش را به جان هایشان ارزانی می کرد. پرده های اندوه و ناامیدی با کلمات اطمینان بخش و پرجاذبه آن حضرت به کنار می رفت و نوری از امید و شادی بر قلب های خسته شیعیان تابیدن آغاز می کرد.

فروتنی امام عسکری علیه السلام

فروتنی از فضایل اخلاقی است که موجب مودت و پیوستگی بیشتر در میان اعضای جامعه می شود و زندگی اجتماعی را رضایت بخش و مطبوع می سازد. این صفت نیکو، افراد را به هم نزدیک می کند و مشارکت های اجتماعی را افزایش می دهد و زمینه بهبود و ارتقای جامعه را فراهم می آورد. امام حسن عسکری علیه السلام درباره تواضع می فرمایند: «تواضع نعمتی است که بر آن حسد برده نمی شود.

گشاده رویی امام علیه السلام

گشاده رویی و داشتن چهره شاد و خرم سبب گسترش شادی و نشاط و افزایش کارایی در جامعه می شود. همان طور که دل مردگی، بی نشاطی و داشتن چهره عبوس، غمگین و اخم آلود موجب گسترش افسردگی و کاهش

کارایی و ثمربخشی افراد می شود. جامعه زنده و پویا، جامعه ای است که در آن نشاط، لبخند، شوخ طبعی و شادابی حاکم است. رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله وسلم همواره چهره گشاده داشت و با افراد با خوش رویی برخورد می کرد و از این طریق موجب جذب افراد به دین مبین اسلام می گردید. پیشوایان دینی، ما هریک، از این فضایل بهره مند بودند که از جمله آنان می توان به خورشید یازدهم، امام حسن عسکری علیه السلام، اشاره نمود. بزرگ مردی که در گشاده رویی و انبساط خاطر سرآمد زمان خویش بود، به گونه ای که افراد پروانه وار دور شمع وجودش می چرخیدند و از زلال اندیشه و اخلاق کریمانه اش بهره ها می جستند.

عابد و زاهد در کلام امام حسن عسکری علیه السلام

عبادت و رازونیز با خدا، بدون شک دیواره درون را در برابر تهدید حوادث، مستحکم می کند و اراده را پولادین و تصمیم را استوار می سازد. زهد و پارسایی، روح را طراوت و تازگی می بخشد، روان را صیقل می دهد و انسان را از تسلیم، تردید، ترس، تزلزل، شکست و انزوا می رها کند. امام حسن عسکری علیه السلام افراد پارسا، عابد و زاهد را این گونه معرفی و توصیف می نمایند: «پارساترین مردم کسی است که به هنگام شبهه توقف کند؛ عابدترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد؛ زاهدترین مردم کسی است که حرام را ترک نماید؛ و کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد».

الهام بخش فضیلت

باز هم به یاد مردی از دودمان رسالت سخن می گوئیم که نور امامت را بر دل ها و دیده های شیعه می افشاند. نامش رمز نیکویی ها و زیبایی ها است و یادش الهام بخش عفاف و فضیلت. وقتی در کوچه پس کوچه های تاریخ می گردیم و اعماق تاریخ را می کاویم، به گوهرهای درخشانی بر می خوریم که فخر بشریتند و به بودن و زیستن، معنی می بخشند. امام حسن عسکری علیه السلام یکی از این گوهرهای نفیس است و شیعه را همین افتخار بس، که به پیشوایی این زبندگان آفرینش معتقد است و حقانیت آنان را باور کرده است. امام یازدهم، هم چون نیاکان خویش، بار سنگین «هدایت امت» را بر دوش می کشید و در عصر حاکمیت ستم، خود را فدای روشننگری راه ایمان و حق ساخت. امام حسن عسکری علیه السلام بزرگ مردی است که دوست و دشمن، به فضیلت و دانایی و زهد و عبادت او گواهی داده اند و جز این نیز انتظاری نیست.

آبروی دو عالم

سلامت باد اماما، ای جلوه روشن صداقت و ایثار؛ سلامی به صراحت حق، به روشنایی یقین و به زلالی ایمان. سلام بر تو که برکت دستانت، پایگاه توحید را از لوث اصنام پاکیزه کرد؛ سلامی به پاکی عفاف و صفای صبح. سلامت بادای امام همام؛ ای محبوب نیلگون امامت؛ سلامی به صفای جبهه های نور، به عطر عبادت رزمندگان و به حرارت عشق سنگر نشینان. سلامت باد، ای آبروی دو عالم؛ ای خورشید یازدهم؛ ای حسن عسکری؛ ای فرزانه ترین فریاد تشیع سرخ؛ سلامی به حرارت شوق، به روشنی شفق و به قداست اشک سرخ. امام حسن عسکری علیه السلام پژواک رسای سخن عشق است. آن روز که طلوع کرد، گلبانگ سرافرازی توحید و یگانگی را نوای هر روزمان کرد و مقدر فرمود که با هم به عشق سخن گوئیم. درود خدا بر این امام همام باد!

در هوای عشق تو

ای مقدس ترین مرد پاک؛ ای امام عسکری، فراموش مکن که ملتی سر در هوای عشق تو دارد و با یاد و نام تو و فرزندت حضرت ولی عصر(عج) از گم راهی و جهل به سوی نور پرواز می کند. یاد و نام مهدی تو گرمابخش دل های خستگان و درماندگان است. ای پدر امام مستضعفان، به خورشید دوازدهم بگو که جلوه کند و با جلوه گری اش سیمای پرتراوت اسلام ناب محمدی را رونق ببخشد.

روایات

امام حسن عسکری علیه السلام می فرمایند:

جدال مکن که ارزش ات را می کاهد و زیاد شوخی مکن که بر تو دلیر می شوند. بهترین دوست کسی است که اشتباه تو را فراموش کند و نیکی تو را از یاد نبرد. در رعایت ادب، تو را همین کافی است که از آنچه برای دیگران بد می دانی، دوری کنی. هرکس بر مرکب باطل سوار شود، در سرزمین پشیمانی فرود خواهد آمد. دو خصلت، بالاترین اوصاف است: ایمان به خداوند و سودمند بودن برای برادران دینی. ابراز شادی و شغف در برابر افراد پریشان و گرفتار، از ادب انسانی محسوب نمی شود. کسی که برادر دینی اش را پنهانی نصیحت کند، او را آراسته و اگر در انظار مردم از او انتقاد کند، وی را زشت جلوه داده است.

از نشانه های فروتنی سلام کردن به همه و نشستن در پایین مجلس است.

خنده بی مورد نشانه نادانی است.

از جمله گرفتاری های کمرشکن، همسایه ای است که چون خوبی یا کار نیکی را ببیند آن را پنهان سازد و چون بدی ببیند آن را افشا کند.

عبادت در زیادی روزه و فزونی نماز نیست؛ بلکه به بسیاری تفکر در امر خداوند است. خشم کلید هر بدی است.

گستاخی فرزند بر پدر در ایام کودکی مایه ناسپاسی او در ایام بزرگ سالی اوست. از جمله گناهان نابخشودنی این است که گفته شود: ای کاش جز بر این گناه مؤاخذه نشوم. چه زشت است برای مؤمن تمایل به چیزی که مایه خواری اوست.